

KDAJ BO OTVORITEV?

Letošnjega 25. oktobra pa je bil v Senožečah sestanek meddruštvenega odbora primorsko-notranjskih planinskih društev, na katerem so največjo pozornost posvetili zidavi na Vremščici. Dejali so, da morajo planinci zaščititi to goro, na katero prodira ovčarstvo. »Ovčereja sicer spada na Vremščico,« so dejali, »vsi objekti v zvezi z njo pa pod goro.« S tem so se postavili po robu nekaterim projektom ovčarjev, ki nameravajo menda graditi svoja gospodarska poslopja blizu kraja, kjer naj bi stala planinska koča.

Dejali so tudi, da je na Slovenskem sicer veliko planinskih koč, ki pa so neenakomerno razporejene, saj jih je na Primorskem bore malo. Kot so dejali na tem sestanku, naj bi bila koča na Vremščici dograjena in odprta leta 1991; leta 1990 bodo gasilci iz Senožeč praznovali 110-letnico svojega delovanja, proslavljali pa

bodo ta jubilej leto dni pozneje. Kot je bilo slišati, bi se leta 1991 sežansko planinsko društvo tudi potegovalo za organizacijo dneva slovenskih planincev — seveda pri koči na Vremščici.

»Tako so delegati (ob vzdržanju predstavnika SPD iz Trsta) v Senožečah potrdili, da je zgraditev planinske koče na Vremščici potrebna in koristna zaradi pristnega sodelovanja med planinci in domačini na skupnem prostoru Krasa in zaradi varovanja naravne dediščine ob parku Škocjanskih jam,« je zapisano v časopisnem poročilu o tej seji.

Ali bo torej na Vremščici čez nekaj let stala planinska ali drugačna koča z bolj ali manj poudarjenim gostilniškim značajem, do katere bo pripeljala cesta? Kolikor poznamo razmere, lahko skoraj trdimo, da bo. Od upraviteljev bo torej odvisno, ali bo planinska koča ali gostilna na koncu ceste in pri vrhu gore.

40 LET OBALNEGA PLANINSKEGA DRUŠTVA KOPER

VELIKI VZPONI IN MAJHNI PADCI

40-let delovanja je za društvo sorazmerno kratka doba, posebno če jo primerjamo s častitljivo 100-letnico organiziranega planinstva na Slovenskem, ki se naglo bliža. Smemo torej reči, da je naše društvo po letih delovanja in po sestavi svojega članstva mlado. Prav bi bilo, da bi ga mladostna svežina in zagnanost spremljali tudi v poznejših letih.

Pa vendar se je od ustanovitve dalje zvrstilo ogromno dogodkov. Zgodovina društva je pravzaprav obdobje neutrudnega amaterskega dela številnih že pokojnih in še aktivnih planinskih delavcev, ki so žrtvovali svoj prosti čas, da so ustvarili podobo današnjega društva. Vse to je skrbno zbrano in zapisano v bogato zastavljenem zborniku, ki ga je društvo izdalo v tem letu.

Leta 1948 je bil v ožjem krogu ljubiteljev planin v bivši coni B Svobodnega tržaškega ozemlja oblikovan poseben pripravljalni odbor za ustanovitev planinskega društva v Kopru. Že spomladi naslednje leto, torej leta 1949, so se planinci v Kopru zbrali na ustanovnem občnem zboru podružnice Planinskega društva Trst.

Čeprav je šlo formalno le za podružnico, to leto upravičeno štejemo za leto ustanovitve društva, saj je podružnica delovala povsem samostojno in je bila neposredno povezana s Planinsko zvezo Slovenije. Tudi formalno samostojno postane društvo leta 1955. Mnogo kasneje, leta 1973, pa je dobilo današnje ime »Obalno planinsko društvo Koper«.

Za prvo obdobje delovanja društva, ki mu je dal neizbrisen pečat prvi in dolgoletni

predsednik dr. Viktor Vovk, ta plemeniti, široko razgledani in skromni človek, je značilen začetni polet sicer maloštevilnih, zato pa toliko bolj zagnanih planinskih navdušencev. Izgradnja planinske koče na Slavniku leta 1957, ki se imenuje po znamenitem planinskem piscu, alpinistu in politiku dr. Henriku Tumi, je bila za takratne razmere pravi podvig tedanjih planinskih zanesenjakov, sad večletnih priprav in trdega amaterskega dela.

Na teh trdnih in zdravih temeljih se je društvo razvijalo v šestdesetih letih. Bili so vzponi in padci, vendar brez bojzani, da bi dejavnost kdaj zamrla. Število članov je nenehno naraščalo.

Sedemdeseta leta, ko je célo desetletje društvu načeloval pokojni Vinko Lovrečič, upravičeno označujemo za Vinkovo dobo. Kot sposoben organizator je društveno delo postavil na nove temelje, ga posodobil, pritegnil nove, mlade kadre. To so bila razgibana leta iskanj in širitve planinske dejavnosti, zavzemanja za širšo

Delovni jubilej

V jubilejnem, 40. letu Obalnega planinskega društva Koper so prizadevni organizatorji pripravili pester program, ki so ga skoraj v celoti uspešno uresničili.

V juniju so pripravili osrednjo svečanost ob 40-letnici delovanja z bogatim kulturnim programom in podelitvijo priznanj ter z družabnim srečanjem. V tem času so postavili tudi zanimivo razstavo o dejavnosti društva v 40 letih.

Ob tej priložnosti so izdali novi razglednici, priložnostne značke, pripone in nalepke ter pripravili priložnostni poštni žig.

Izšel je društveni Zbornik, kjer zavzema osrednje mesto predstavitev Slavnik in njegove okolice. Predstavljene so tudi osebnosti, ki so se s svojim življenjem zapisale v planinsko zgodovino.

Ne manjka tudi kronološki prikaz delovanja društva od ustanovitve dalje. Ob izidu zbornika je bila organizirana prisrčna predstavitev, kjer so sodelovali tudi avtorji člankov.

Poleg mnogih krajših izletov so organizirali 12-dnevno popotovanje v Španijo — Pireneje, ki se ga je udeležilo 56 planincev z Obale in zamejstva ter drugih krajev Slovenije. Obiskali so mnoge zanimive turistične kraje in planine, na najvišji vrh Pico di Aneto (3405 m) pa se je povzpelo kar 36 planincev.

Največjo skrb so posvetili Tumovi koči na Slavniku, ki so jo znotraj in zunaj temeljito prenovili.

To je le izsek iz bogatega delovanja društva v letošnjem letu. Zvrstilo se je še veliko zanimivih dogodkov, ki se jih je udeležilo mnogo planincev.

družbeno podporo, predvsem pa približevanja planinske ideje in aktivnosti širšim množicam.

Laško bi rekli, da je šlo za kakovosten preskok iz sicer zdravega in zanesljivega elitizma v množičnost z vsemi številnimi prednostmi pa tudi tveganji, ki jih neogibno prinaša širina. Tedaj je bil ustanovljen mladinski odsek, ki je povezoval pestro planinsko dejavnost v krožkih na srednjih in osnovnih šolah, kasneje tudi v vrtcih, in sicer v vseh treh obalnih občinah.

Zvrstile so se številne planinske šole in druge oblike izobraževanja. Zaživele so planinske skupine v delovnih kolektivih; posebno močna je bila v Tomosu, iz katere se je razvilo samostojno planinsko društvo. Zelo aktivni so bili tudi alpinisti. Število članstva v društvu je prebilo magično mejo 1000 in je kasneje samo še naraščalo, tako da se dandanes sicer počasi, a vztrajno približuje drugemu tisočaku. Obalno planinsko društvo Koper je danes ena od najmočnejših organizacij na obalnem območju.

Za zadnje obdobje, osemdeseta leta, lahko rečemo, da društvo kljub naraščajoči družbeni krizi uspešno nadaljuje svoje poslanstvo in išče nove prijeme, primerne duhu časa in novim razmeram. Množičnosti dodaja novo razsežnost, in sicer prebijanje iz ozkih lokalnih okvirov v širši prostor, če lahko tako nekoliko neskrumno označimo navezovanje tesnejših stikov s sosednjimi društvi doma in v zamejstvu, z mladimi in ambicioznimi društvi v hrvaški Istri, z društvi iz obratnih mest po vsej Jugoslaviji in končno s prirejanjem izletov na planine Jugoslavije in v tuja gorstva.

Čeprav društvo dosega vidne rezultate in je njegovo delovanje odmevno v širšem prostoru, pa bi bila podoba preveč idilič-

na, če ne bi omenili tudi težav, s katerimi se trenutno ubada.

Družbena kriza vsaj v materialnem smislu tudi planinstvu ni prizanesla. Oddaljenost od planinskega sveta in s tem povezani visoki prevozniki stroški že ogrožajo izvedbo zahtevnejših izletov.

Omeniti je treba tudi problem Tumove koče na Slavniku. Po 33 letih obratovanja je bila potrebna temeljite obnove. V tem letu je bil dokončan prizidek z novimi sanitarijami, prenovljena je bila tudi kuhinja. Koča je dobila tudi novo preoblekofasado. Kljub zagnanemu delu planincev v obliki prostovoljnega dela in tudi osebnih denarnih prispevkov pa brez širše družbene podpore ne bi šlo.

Spodbudno je, da je društvo pri zagotavljanju sredstev za obnovitev koče, za izdajo zbornika in za druge društvene akcije naletelo na dosti razumevanja. Tudi to je dokaz, da je širša družbena skupnost prislunhila potrebam društva, da zna ceniti njegova prizadevanja.

Ob tem bežnem preletu dogodkov štiri-desetletnega delovanja društva lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da je bilo delo uspešno in da so lahko vsi tiisti, ki so aktivno sodelovali pri rasti in razvoju tega društva, ponosni na opravljeno delo.

Zdaj, ko so dnevi krajši, je kar primeren čas, da bi pobrskali po poletnih spominih in doživetjih kratkih noči. Pravzaprav bi opravili vsaj dvojno dobro delo, ko bi te dogodke prelili na papir: iztrgali bi jih pozabi in poleg tega zaslužili kar precej denarja. Vsekakor velja poskusiti: vstavite papir v pisalni stroj, naravnajte razmak tako, da boste na list papirja napisali 32 vrstic — in misli se vam bodo kar same oblikovale v stavke in v prijetno zgodbo. Potem stvar še preberete, papir zganete, ga daste v ovojnico, nalepite nanjo znamko in pošljete v uredništvo Vestnika.